

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9Em/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202976
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618202976.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci výkonu rozhodnutia oprávnených 1. E. U., nar. XX. X. XXXX a 2. F. U., nar. X. X. XXXX, obidvaja prihlásený k trvalému pobytu Y. W. XX, okres Liptovský Mikuláš, Slovenská republika, zastúpení advokátom Mgr. Marcelom Lesňákom, so sídlom Murgašova 87/6, Poprad, proti povinnej E. H., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu X. R. XXX/X, H. A., Slovenská republika, v súčasnosti bytom S. Z. F. XX/XX, F., Česká republika, o návrhu oprávnených na výkon rozhodnutia o styku s maloletou U. U., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu X. R. XXX/X, H. A., Slovenská republika, v súčasnosti bytom S. Z. F. XX/XX, F., Česká republika, zastúpenou kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, takto

rozhodol:

- I. Okresný súd Liptovský Mikuláš vyhlasuje, že n e m á právomoc konať vo veci.
- II. Súd konanie o výkone rozhodnutia o styku s maloletou z a s t a v u j e.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnení (starí rodičia) podali elektronicky na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 24. 10. 2018 návrh na výkon súdneho rozhodnutia, rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/147/2015-48 zo dňa 22. 9. 2016, právoplatného dňa 20. 3. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/3/2017-95 zo dňa 16. 2. 2017, ktorým je upravený styk starých rodičov s maloletou. Návrh odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. č. k. 1P/147/2015-48 zo dňa 22. 9. 2016 bol upravený ich styk s maloletou vnučkou tak, starí rodičia sú oprávnení stykať sa s maloletou vždy v prvý piatok v mesiaci v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. Matka je povinná maloletú na styk so starými rodičmi riadne pripraviť. Starí rodičia si prevezmú maloletú na začiatku styku v mieste bydliska maloletej a po skončení styku maloletú odovzdajú v mieste jej bydliska. Dňa 3. 8. 2018, 7. 9. 2018 a 5. 10. 2018 malo dôjsť k realizácii styku oprávnených s maloletou, ale ani k jednému nedošlo. Povinná približne v polovici mesiaca júl 2018 oprávneným oznámila, že s maloletou pôjde do konca letných prázdnin na dovolenku do Českej republiky a potom bude maloletá pokračovať v školskej dochádzke v Liptovskom Hrádku. Povinná oprávnených uistila, že styk s maloletou v dňoch 3. 8. 2018 a 7. 9. 2018 sa uskutoční, to ale nedodržala. Povinná sa doposiaľ spolu s maloletou zdržiava na neznámom mieste v Českej republike. Maloletá v septembri nenastúpila do štvrtého ročníka povinnej školskej dochádzky v Liptovskom Hrádku. Dôvod jej nenastúpenia ani skutočnosť, že maloletá pravdepodobne navštevuje základnú školu v Českej republike, povinná žiadnym spôsobom neoznámila základnej škole v Liptovskom Hrádku. Túto skutočnosť neoznámila oprávneným, otcovi maloletej a ani pracovníckam oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Oprávnení poukázali na to, že povinná svoj odchod do Českej republiky odôvodňuje potrebou zárobku, čo môže byť pochopiteľné, ale tento aspekt nemôže prevažovať nad záujmom maloletej a byť dôvodom na jej vytrhnutie z prirodzeného školského a sociálneho prostredia a odlúčenie

od ostatných rodinných príslušníkov. Oprávnení sú toho názoru, že povinná im bezdôvodne bráni v styku s maloletou a majú obavy, že ich vzájomné odlúčenie bude mať za následok trvalé pretrhnutie citových väzieb s dieťaťom.

2. Uznesením sp. zn. 9Em/2/2018 zo dňa 13. 12. 2018 súd nariadil výkon rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/147/2015-48 zo dňa 22. 9. 2016, právoplatného dňa 20. 3. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/3/2017-95 zo dňa 16. 2. 2017, ktorým je upravený styk starých rodičov s maloletou. Súčasne vyzval povinnú na dobrovoľné plnenie povinnosti uloženej rozsudkom.

3. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)

Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)

Ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

§ 161 ods. 2 CSP

Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Čl. 1 ods. 1 a 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie“)

Toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na:

- a) rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva;
- b) nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä:

- a) opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom.

Čl. 8 nariadenia

Súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Čl. 10 nariadenia

V prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

- a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním.

Čl. 17 nariadenia

Ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

4. Predmetom konania je návrh starých rodičov na výkon súdneho rozhodnutia, rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/147/2015-48 zo dňa 22. 9. 2016, právoplatného dňa 20. 3. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/3/2017-95 zo dňa 16. 2. 2017, ktorým je upravený styk starých rodičov s maloletou. Výkon rodičovských práv a povinností (vrátane práva styku s dieťaťom) patrí v zmysle citovaného čl. 1 ods. 1 písm. b) do pôsobnosti Nariadenia Rady (ES) č.

2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností. Súd kedykoľvek počas konania skúma (ex off), či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže vo veci konať a rozhodnúť. Jednou z týchto podmienok je právomoc súdu. Na základe toho súd skúmal svoju právomoc podľa uvedeného nariadenia a zistil procesnú prekážku, ktorú nemožno odstrániť. Nedostatok právomoci súdu predstavuje neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je zastavenie konania vo veci.

5. Opätovným preskúmaním návrhu oprávnených mal súd zistené, že matka sa spolu s maloletou od leta 2018 zdržiava v Českej republike (Jičín). Maloletá v septembri 2018 nenastúpila do štvrtého ročníka základnej školy v Slovenskej republike (Liptovský Hrádok), v ktorej si dovtedy plnila povinnú školskú dochádzku. V inom konaní vedenom na tunajšom súde sp. zn. 1P/93/2018 o zvýšenie výživného pre maloletú matka v januári 2019 oznámila, že ešte v júni 2018 nastúpila do zamestnania v Českej republike (Mladá Boleslav) a maloletá tam začala navštevovať základnú školu. Z uvedeného vyplýva, že v čase začatia konania, t. j. podania návrhu (dňa 24. 10. 2018) sa matka s maloletým dieťaťom niekoľko mesiacov zdržiavala v Českej republike, kde maloletá začala navštevovať základnú školu. Pre určenie právomoci členského štátu je podstatný obvyklý pobyt maloletého dieťaťa, ktorý sa určuje na základe niekoľkých objektívne existujúcich okolností. V zmysle čl. 8 ods. 1 nariadenia pojmom „obvyklý pobyt“ treba rozumieť miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Na tento účel treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte. Je na vnútroštátnom súde, aby určil, kde má dieťa obvyklý pobyt, majúci na pamäti všetky osobitné skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu (rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 2009 vo veci C- 523/07). Súdny dvor Európskej únie vo svojich rozhodnutiach dáva prednosť fyzickej prítomnosti maloletého dieťaťa na území toho - ktorého členského štátu a obvyklý pobyt určuje predovšetkým v tom členskom štáte, kde má maloleté dieťa spolu so svojimi rodičmi (rodičom) ťažisko svojho života s ohľadom na jeho rodinný, sociálny i školský život. Štátne občianstvo dieťaťa sa pri zohľadňovaní otázky obvyklého pobytu berie len ako druhoradé kritérium. Vzhľadom na uvedené súd skúmal obvyklý pobyt maloletej a pri jeho určení vzal do úvahy všetky vyššie uvádzané kritériá. Z podaného návrhu a ďalších listinných dôkazov mal preukázané, že skutočný obvyklý pobyt maloletého dieťaťa je v Českej republike, v meste Jičín, kde sa maloletá s matkou presťahovala ešte v lete 2018. Dôvodom presťahovania bolo zamestnanie matky (v spoločnosti Škoda auto a.s.). Pracovnú zmluvu má do augusta 2019 s možnosťou pokračovania do roku 2020. Perspektívny pracovný pomer a prihlásenie maloletého dieťaťa do školy preukazujú zámer matky usadiť sa v inom členskom štáte. Maloletá navštevuje od septembra 2018 základnú školu v Českej republike. Maloletá sa počas tejto doby mohla v dostatočnej miere začleniť do tamojšieho sociálneho prostredia, ktoré je jazykovo a kultúrne blízke.

6. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd v Slovenskej republike nemá právomoc vo veci konať a rozhodnúť, a preto tunajší súd v súlade s nariadením vo výroku tohto uznesenia vyhlásil, že právomoc nemá. Príslušným súdom maloletej na konanie, na ktorom môžu oprávnení podať návrh na výkon rozhodnutia je súd, kde má maloletá obvyklý pobyt, t. j. v Českej republike. Pre nedostatok procesnej podmienky konania, ktorú nemožno odstrániť súd podľa § 161 ods. 2 CSP konanie zastavil.

7. § 57 CMP

O povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

§ 58 CMP

O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

§ 52 CMP

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 55 CMP

Súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

8. Elektronickým podaním doručeným dňa 12. 1. 2019 si oprávnení uplatnili náhradu trov konania. Podľa nich boli v danej veci splnené podmienky na priznanie náhrady trov, pretože povinná nerešpektovaním vykonateľného rozhodnutia súdu zapríčinila, že sa opätovne museli domáhať výkonu tohto rozhodnutia.

S ohľadom na okolnosti prípadu považujú ich nárok na náhradu trov za dôvodný a priznanie trov za spravodlivé. Trovy konania si uplatnili vo výške 160,14 eur, pozostávajúce len z trov právneho zastúpenia. Napriek návrhu oprávnených súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov nepriznal. Súd v danej veci vyhlásil, že nemá právomoc konať. Za daných okolností by nebolo spravodlivé, aby sa na náhrade trov podieľa matka maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 355 ods. 2, § 357 ods. 1 písm. a/ a m/, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).